

CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

NAUCZYCIELSKA EDUKACJA

BIULETYN CENTRUM EDUKACJI NAUCZYCIELI W KOSZALINIE

2011 - NR 7/68

Nad morzem jest pięknie cały rok, nawet zimą - to relaksuje? (fot. L. Nowosad)

***Możesz nauczyć się od swoich dzieci o wiele więcej, aniżeli one nauczą się od ciebie.
Poprzez ciebie poznają świat, który już przeminął, ty w nich natomiast odkrywasz świat,
który właśnie się rodzi.***

(Friedrich Ruckert)

Koszalin: listopad - grudzień 2011

SPIS TREŚCI

„Nauczycielskiej Edukacji” 2011 nr 7/68

ISSN – 1642-34-53

W NUMERZE

SPIS TREŚCI

- O wolności w edukacji i szkole XXI wieku. Rozmowa z prof. Bogusławem Śliwerskim, pedagogiem, innowatorem edukacji i współorganizatorem III Kongresu EASSE w Warszawie	3
- Kim jest prof. Bogusław Śliwerski?	7
- Paweł ZUCHNIEWICZ, <i>O wolność w edukacji. Szkoła XXI wieku</i> - Komunikat prasowy	8
- Rok 2012 - jest Rokiem Janusza Korczaka	9
- Artykuł, który warto...! <i>Kontestacja elementów kultury przez osoby nieprzystosowane społecznie.</i>	9
- Odszedł Wincenty Okoń - nestor polskiej dydaktyki	10
- Leszek PAWELSKI, Bogdan URBANEK, <i>Dzień z profesorem Wincentym Okonem</i>	11
- Artykuł, który warto przeczytać! Dariusz CHĘTKOWSKI, <i>Ocenianie nauczyciela - felieton</i>	13
- Irena Żywno, <i>O konferencji CEN „W trosce o głos nauczyciela”</i>	14
- Artykuł, który warto...! JPS, <i>O języku giętkim i precyzji słowa</i>	14
- Renata ZMYSŁOWSKA, <i>Wymiana doświadczeń i rozwój współpracy w kształceniu zawodowym</i>	15
- Artykuł, który warto...! <i>Czy szkoła uczy przedsiębiorczości?</i>	16
- Zmiany w szkolnictwie zawodowym - ustawa podpisana	17
- Małgorzata KOWALCZUK, <i>Fundusze dla Polski - Blogowa mapa przemian</i> - konkurs	18
- "Radosna szkoła" w 2012 r.	19
- Leszek PAWELSKI, <i>W lesie o pedagogice</i> - I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe <i>REGIONALIZM I TWÓRCZOŚĆ W EDUKACJI</i> , Borne Sulnowo-Szczecinek 2011	20
- Artykuł, który warto...! <i>Edukacja a kapitał ludzki (cz. II)</i>	24
- Problem, który warto rozwiązać! Czy faktycznie polski uczeń jest wciśnięty w schematy?	24
- Monika ŁASTOWSKA, Lidia SZCZYŻAŃSKA, <i>Co daje uczniom „Polonistyczny jarmark”?</i>	25
- Lidia NOWOSAD, <i>Niezwykła wystawa pluszowych zwierząt świata</i>	26
- Dorota PERKOWSKA, <i>Nowe otwarcie Przedszkola nr 22 w Koszalinie</i>	28
- Materiały metodyczne upowszechnione na internetowej stronie CEN w latach 2009-2011	30
- Opinie o nowych książkach - upowszechnione na internetowej stronie www.cen.edu.pl z lat 2009 – 2011..	31
- Małgorzata THEIS, Bogusława KACZKUN, IX konkurs fotograficzny dla dzieci	32

„Nauczycielska Edukacja” - Biuletyn Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie

Wydawca: Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie, ul. Ruszczyca 16,
fax. 34-767-15, tel. 34-767-10; **Redakcja - 34-767-26.** Internet: www.cen.edu.pl Poczta e-mail: jps51@tlen.pl
Redakcja: Julian Piotr Sawiński (redaktor naczelny), Adam Paczkowski - zdjęcia, skład komputerowy - JPS
Współpraca: nauczyciele konsultanci i doradcy metodyczni CEN

Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania i skracania nadesłanych tekstów oraz zmiany ich tytułów.

**O wolności w edukacji i szkole XXI wieku.
Rozmowa z Profesorem Bogusławem Śliwerskim, pedagogiem, innowatorem edukacji
i współorganizatorem III Międzynarodowego
Kongresu EASSE w Warszawie**

Prof. Bogusław Śliwerski (fot. www: blog autora)

1. Panie Profesorze - witam i bardzo dziękuję, że znalazł Pan chwilę dla czytelników „Nauczycielskiej Edukacji”. Jest Pan zwolennikiem wolności w edukacji?

Tak. Jestem zwolennikiem edukacji w wolności - to znaczy takiej, która nie jest sterowana przez ministerstwo, tylko **przez samego nauczyciela, wychowawcę**, instruktora czy edukatora. Każdy z nas musi mieć przestrzeń do realizowania swoich pasji i profesjonalnych kompetencji, bo tylko wówczas może odpowiedzialnie je realizować. Jeśli nauczyciele mają być radarowymi osobowościami, a raczej marionetkami w rękach nadzoru pedagogicznego, to przestają być pedagogami, a stają się płatnymi urzędnikami z walorami rzemieślniczego podejścia do uczniów czy wychowanków. Wolność w edukacji musi dotyczyć przede wszystkim rodziców, by mieli prawo wyboru takiej szkoły, która nie zniszczy kilkuletniej socjalizacji w środowisku rodzinnym ich dziecka i będzie zgodna z ich oczekiwaniami jako naturalnymi, pierwszymi wychowawcami dziecka.

Po drugie **wolność musi dotyczyć nauczycieli**, by dyrektor placówki, nadzór pedagogiczny wspierali ich w twórczej i zaangażowanej pracy, a przynajmniej by mu nie przeszkadzali w konstruowaniu i wdrażaniu autoodpowiedzialnego podejścia do kształcenia i wychowywania innych.

Po trzecie **wolność muszą mieć uczniowie**, i to nie tylko wolność od przemocy, agresji i toksycznych czynników, ale zarazem wolność do samorealizacji, do realizowania własnych aspiracji i zaangażowania we własny rozwój i służbę bliźnim. Jeśli prawa wszystkich podmiotów edukacji są uszanowane, zrównoważone, to można budować w szkole wspólnotę primus inter pares. Konieczna jest do tego przestrzeń szczerej komunikacji, dialogu i wzajemnego zaufania.

O wolności w edukacji i szkole XXI wieku.

Rozmowa z Profesorem Bogusławem Śliwerskim, pedagogiem, innowatorem (...) - cd.

2. O wolności w edukacji, edukacji zróżnicowanej i personalizacji nauczania - obradował III Kongres EASSE w Warszawie. Zgromadził pół tysiąca osób z 21 krajów świata. Czym zajmuje się EASSE?

EASSE skupia swoją działalność przede wszystkim na tych środowiskach wychowawczych i edukacyjnych, które zgodnie z wspomnianym przez Pana modelem, prowadzą przedszkola, szkoły czy placówki opiekuńczo-wychowawcze (w tym bursy, internaty). Ma także na celu upowszechnianie wartości edukacji zróżnicowanej ze względu na płeć, prowadzenie lub wspieranie badań w tym zakresie, by z jednej strony doskonalić proces edukacyjny, z drugiej zaś pozyskiwać wiarygodne dane o jego pozytywnych następstwach, jak i wynikających z owej odmienności zagrożeń czy słabości.

3. Panie Profesorze, był Pan współorganizatorem III Kongresu EASSE. O czym mówiono na nim?

To był jednorodny tematycznie Kongres, bowiem wszyscy jego uczestnicy – tak referujący, jak i ich słuchacze, koncentrowali się przede wszystkim na opisie, diagnozie, wyjaśnianiu i uzasadnianiu wciąż rozwijającego się z coraz większym pożytkiem dla dzieci i młodzieży modelu kształcenia alternatywnego, którego jednym z wyróżników organizacyjnych jest oddzielna edukacja chłopców i dziewcząt. Nikt nie zastanawiał się, jak jest w innych podejściach do edukacji, tylko skupiano uwagę na tej jednej koncepcji. Dzięki temu możliwa była wymiana doświadczeń oraz argumentów niezbędnych do umocnienia własnych rozwiązań lub wprowadzenia jeszcze sobie nieznanym.

W każdym środowisku szkolnym, oświatowym potrzebne są tego typu spotkania, a najlepiej jest, gdy mają one charakter autentycznych światowych kongresów, bo można zobaczyć, że kształcenie i wychowanie są procesami uniwersalnymi, ponadczasowymi i globalnymi, różniąc się jedynie uwarunkowaniami prawnymi, społeczno-kulturowymi, religijnymi czy ekonomicznymi. Pedagogia jest ta sama w Afryce, Azji, Europie, obu Amerykach czy Australii. Takie spotkania dodają nieprawdopodobnej energii do dalszej pracy każdemu nauczycielowi, a rodziców umacniają w słuszności wyboru szkoły o takim właśnie modelu. Tu wszystko musi być autentyczne.

Mówiono bowiem także o zagrożeniach, słabościach czy czynnikach kryzysowych. W trakcie Kongresu możliwa była do zakupienia literatura specjalistyczna, a także mogliśmy zapoznać się z materiałami wizerunkowymi polskich szkół edukacji zróżnicowanej. Co ważne, każdy uczestnik otrzymał na zakończenie obrad wydrukowany zbiór niemalże wszystkich referatów. Zabrakło mojego, gdyż w wyniku choroby prof. Aleksandra Nalaskowskiego z UMK w Toruniu w ostatniej chwili wprowadzono mój referat do programu obrad, w których miałem brać udział jako ich obserwator i promotor programowych założeń Kongresu oraz tego podejścia do edukacji, bez wygłaszania plenarnego referatu. Przygotowałem w tej sytuacji prezentację, wykazując na czym polega specyfika polskiego podejścia do tak rozumianej edukacji oraz co może sprzyjać jej dalszemu upowszechnianiu się w naszym kraju.

4. Jakie problemy podejmowano na kongresie? Czy faktycznie oddzielne nauczanie dla dziewcząt i chłopców przeżywa teraz renesans?

Wraz zatem z rozpowszechnianiem się w XVIII wieku idei koedukacji, następowała jej transmisja do polityki oświatowej poszczególnych państw, wzmacniając wśród kolejnych pokoleń określone wartości i postawy wobec osób odmiennej płci, tworząc mechanizmy różnicowania, ale i wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży i legitymizując model tożsamości heteroseksualnej jako uniwersalnej w kulturze zachodniej. Zwolennicy koedukacji w edukacji podkreślali najczęściej jej walor ekonomiczny, dzięki czemu można przy mniejszych nakładach finansowych kształcić w małych miejscowościach czy na wsi dzieci w klasach mieszanych płciowo.

O wolności w edukacji i szkole XXI wieku.

Rozmowa z Profesorem Bogusławem Śliwerskim, pedagogiem, innowatorem (...) - cd.

5. Czy faktycznie koedukacyjna szkoła wyrównuje szanse edukacyjne dziewcząt i chłopców?

Szkoła koedukacyjna ma także za zadanie zapewnić uczennicom i uczniom warunki respektujące ich wspólne i odrębne potrzeby oraz zainteresowania czy aspiracje, czyli oferować takie treści, sposoby i formy zajęć, które uwzględniałyby z jednej strony specyfikę odrębności płciowej, z drugiej zaś to, co ich łączy. Promotorom koedukacji zależało bowiem na wyrównaniu szans edukacyjnych dziewcząt w stosunku do chłopców, na zwiększeniu ich dostępu do oświaty publicznej i uzyskiwaniu porównywalnie wysokich wyników, a tym samym równouprawnienie w ubieganiu się absolwentów szkół o miejsca pracy.

6. Panie Profesorze, czy faktycznie oddzielne nauczanie dla dziewcząt i chłopców może przynieść konkretne korzyści?

Badania naukowe wskazują na pewien paradoks, polegający na przewadze w tempie rozwoju psychofizycznego, w tym w dojrzewaniu płciowym dziewcząt w wieku od niemowlęctwa aż do dorosłości, a więc i lepsze warunki na starcie, ale za to uzyskiwanie przez nie gorszych wyników nauczania w porównaniu z chłopcami w porównywalnych grupach wiekowych. Krytycy koedukacji wskazują na to, iż szczególnie w okresie dojrzewania płciowego wzajemna obecność w klasie chłopców i dziewcząt obniża dyscyplinę i komfort uczenia się, dekoncentruje uczniów na tle wzmacnianej stymulacji popędu seksualnego, sprzyja rywalizacji antagonistycznej między przedstawicielami płci, eliminuje specyficzny dla nich klimat emocjonalny, tłumi otwartość i zaangażowanie, a nade wszystko sprzyja ujednolicaniu czy uśrednianiu osiągnięć szkolnych, osłabiając szczególnie u dziewcząt ambicje do intensywniejszej nauki i maksymalizowania ich osiągnięć oraz tendencje do samorealizacji.

Badania typu gender prowadzone w klasach szkolnych wykazują, że nauczyciele poświęcają o jedną trzecią więcej uwagi i czasu chłopcom niż dziewczętom, chłopcy są w czasie zajęć bardziej aktywni i częściej aktywizowani przez pedagogów, ale także są znacznie częściej dyscyplinowani ze względu na swoje zachowanie w toku zajęć niż dziewczęta.

W większości szkół elitarnych w krajach wysoko rozwiniętych, które zarazem uzyskują najwyższe pozycje na listach rankingowych, zaś ich uczniowie otrzymują w ramach swoich klas jedнопłciowych generalnie lepsze wyniki szkolne, edukacja ma charakter monopłciowy (single sex). Nic dziwnego, że coraz częściej pojawiają się w debatach na temat reform szkolnych postulaty powrotu do edukacji monogamicznej płciowo.

7. Czy zróżnicowaną płciowo edukacją są zainteresowane wybrane kraje, czy też jest to zjawisko ponadnarodowe?

Edukacja zróżnicowana płciowo jest zjawiskiem ponadnarodowym, występującym w wielu krajach o ustroju demokratycznym, jak np. w Irlandii obejmuje aż 44% wszystkich szkół, w Luksemburgu 14%, w Austrii – 10% zaś w Wielkiej Brytanii – 16% (Dane za: C. Riordan, Przegląd badań dotyczących edukacji zróżnicowanej oraz ich teoretyczne uwarunkowania, wykład 11.06.2007 - Warszawa). Warunkiem jej obecności jest bowiem dopuszczalność w świetle norm obowiązującego w danym kraju prawa do pluralizmu i tolerancji oraz programowa otwartość społeczeństwa na "odmienność", antyfundamentalizm, elastyczność i spontaniczność działania. Dzięki temu staje się ona trwałą, dopełniającą częścią kultury współczesnej.

O wolności w edukacji i szkole XXI wieku.

Rozmowa z Profesorem Bogusławem Śliwerskim, pedagogiem, innowatorem (...) - cd.

8. Na co wskazują badania nad wielowymiarowością szkolnej edukacji, podziałem szkół ze względu na płeć, prezentowane na III Kongresie EASSE?

Szkoły zróżnicowane ze względu na płeć nie muszą nikogo namawiać do tkwiących u ich podstaw psychopedagogicznych i aksjonormatywnych racji, gdyż ich absolwenci w porównaniu z uczniami klas i szkół koedukacyjnych, także tych elitarnych, wypadają znacznie lepiej w wielu wymiarach: tak w zakresie rozwoju umysłowego, fizycznego, jak i społeczno-moralnego i estetycznego. Przedstawiane przez uczestników Kongresu wyniki badań ilościowych i jakościowych w każdym z tych wymiarów to potwierdzały.

Każda szkoła sama w sobie jest sztucznym dla dzieci środowiskiem, na które są skazani ze względu na obowiązek szkolny. To, że w klasie są tylko chłopcy czy dziewczynki też jest sztuczne, podobnie jak skład mieszany, gdyż to nie sama płeć rozstrzyga o tym fenomenie, ale ów fakt instytucjonalnej organizacji czasu i miejsca uczenia się pod opieką profesjonalistów. W szkołach edukacji zróżnicowanej jest formowana wrażliwość na osoby odmiennej płci, której obecność nie jest do tego konieczna. Początkiem dobrej socjalizacji jest to, by każda osoba czuła się dobrze z samą sobą. Istotnie, coraz więcej pisze się i mówi o wyższej efektywności kształcenia zróżnicowanego ze względu na płeć. Wszystkie międzynarodowe badania osiągnięć szkolnych, jak np. PISA różnicują zdiagnozowane efekty także ze względu na płeć testowanych uczniów. Z nich właśnie wynika, że od szeregu lat wyraźnie spada poziom wykształcenia wśród chłopców, natomiast zdecydowanie jest wyższy wśród dziewcząt. Jeśli do tego dokłada się problemy wychowawcze typowe dla wieku dojrzewania, a związane z niedostosowaniem części uczniów w szkołach do warunków i reguł życia, to dostrzega się szansę na ich kanalizację czy sublimację w odmiennych od powszechnie występujących w oświacie publicznej czy niepublicznej rozwiązaniach strukturalnych.

9. Jakie jest najważniejsze przesłanie tego III kongresu? O czym polscy nauczyciele powinni wiedzieć?

Najważniejszym przesłaniem jest to, by robić swoje. Tu nie chodzi o ekspansję tego modelu edukacji, gdyż wymaga ona specjalistycznego przygotowania i jeszcze większego zaangażowania, niż w podejściu koedukacyjnym tym bardziej, że zdecydowana większość pomocy dydaktycznych służy przede wszystkim koedukacji. Ci, którzy pracują w przedszkolach lub szkołach monogamicznych płciowo, powinni dalej robić swoje, rozwijać i doskonalić proces kształcenia i wychowania. Warto też włączać naukowców do prowadzenia badań, diagnoz czy eksperymentów, które pozwolą na dostrzeżenie nowych wymiarów czy wskaźników mającego w nich miejsce procesu.

Polscy nauczyciele powinni dzięki temu Kongresowi dokonać autodiagnozy własnych doświadczeń, niejako przeświecić je z wykorzystaniem perspektywy wielokulturowej, by dostrzec możliwości wzbogacania własnych rozwiązań o dotychczas im nieznane, obce.

10. III Międzynarodowy Kongres EASSE obradował pod hasłem „Sukces w edukacji. Personalizacja nauczania”. Czy te 2 kierunki są faktycznie teraz najważniejsze?

Moim zdaniem ten drugi jest ważniejszy od pierwszego. Sam fakt klas czy szkół niekoedukacyjnych niczego jeszcze nie gwarantuje. Konieczna jest personalizacja edukacji, czyli skupienie przez nauczycieli uwagi na tym, by w toku procesu kształcenia możliwe było wspieranie rozwoju każdego ucznia jako osoby. Określenie „personalizacja” dotyczy bowiem personalistycznej koncepcji wychowania, w świetle której każdy uczeń jest indywiduum, osobą z odrębną duchowością, nieporównywalnym potencjałem rozwojowym i własnymi aspiracjami. Stworzenie mu monogamicznego płciowo środowiska potęguje jego/jej szanse rozwojowe.

--> Panie profesorze, życzę powodzenia i bardzo dziękuję za rozmowę.

- dr Julian Piotr Sawiński, redaktor naczelny „Nauczycielskiej Edukacji”

Kim jest Profesor dr hab. Bogusław Śliwerski?

Bogusław Śliwerski (ur. 4 sierpnia 1954 w Łodzi) – pedagog polski, obecnie profesor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej oraz Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Profesor Bogusław Śliwerski (fot. Arch. autora)

Ukończył pedagogikę na Uniwersytecie Łódzkim (1977), następnie podjął pracę na tej uczelni. W 1985 obronił doktorat (na podstawie pracy *Metodologiczne aspekty naukowych dociekań nad samowychowaniem*), w 1993 na Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Warszawskiego uzyskał habilitację (praca *Przekraczanie granic wychowania. Od "pedagogiki dziecka" do antypedagogiki*). W listopadzie 1999 został mianowany profesorem nauk humanistycznych. Na Uniwersytecie Łódzkim pełnił funkcje kierownika Zakładu Teorii Wychowania (1994-2006) oraz kierownika Katedry Teorii Wychowania (od 2000-2007). W latach 2004-2010 był rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Łodzi. Współpracuje ze słowackimi uniwersytetami w Trnawie, Ružomberku i Preszowie.

W latach 2002-2004 był członkiem Państwowej Komisji Akredytacyjnej; jest przewodniczącym Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN, członkiem Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, wiceprzewodniczącym Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego (od 2005) oraz członkiem zwyczajnym Łódzkiego Towarzystwa Naukowego. Wchodzi w skład Rad Naukowych kilku czasopism pedagogicznych, m.in. "The New Educational Review", "Acta Facultatis Paedagogicae Universitatis Tyrnaviensis", "Rocznika Pedagogicznego KNP PAN", "Chowanny", "Auxilium Sociale Novum", "Człowiek-Teraźniejszość-Edukacja", "Keryks", "Forum Oświatowe", "Przegląd Pedagogiczny" i "Problemy Wczesnej Edukacji". Otrzymał kilka nagród Ministra Edukacji Narodowej za publikacje naukowe. Działal w harcerstwie, był m.in. członkiem Rady Naczelnej ZHP, został odznaczony Krzyżem "Za Zasługi dla ZHP".

Źródło - www:Wikipedia, wolna encyklopedia

Prof. Bogusław Śliwerski - uważa np. że:

Pedagog powinien znać, rozumieć i porównywać występujące w naukach o wychowaniu różnicowanie perspektyw poznawczych, które odmiennie opisują istotę wychowania i kształcenia, swobody i przymusu, jednoznaczności i ambiwalencji, tożsamości i rozproszenia itp., które wyjaśniają nowe fenomeny dla socjalizacji i edukacji człowieka w ponowoczesnym świecie oraz określają swoistą dlań rolę pedagoga.

Współczesna pedagogika jest tylko jedną z nauk, pozwalającą uczestniczyć nam w dochodzeniu do prawdy. Wielość możliwych odczytań dzieł klasyków, dzięki ich mocnemu osadzeniu w tradycji myśli pedagogicznej, filozoficznej, socjologicznej czy psychologicznej sprawia, iż kreujemy świat iluzji, który ma w sobie coś magicznego, coś, co dopuszcza doświadczanie przez nas sytuacji bez wyjścia (1)

1. www:sliverski - „Prywatna strona Profesora dr. hab. Bogusława Śliwerskiego

O wolność w edukacji. Szkoła XXI wieku Komunikat prasowy

Pół tysiąca osób z dwudziestu jeden krajów świata zgromadził III Międzynarodowy Kongres Europejskiego Stowarzyszenia na Rzecz Edukacji Zróżnicowanej: „**Sukces w edukacji. Personalizacja nauczania**”. Kongres obradował w dniach 7-8 października w Warszawie. Przedstawiono na nim badania i praktyczne doświadczenia edukacji spersonalizowanej i zróżnicowanej ze względu na płeć (oddzielnie dla dziewcząt i chłopców), jako jedną z możliwych odpowiedzi na globalny kryzys w edukacji.

Szczególną uwagę uczestników zwróciły wykłady **prof. Cristiny Hoff Sommers** z American Enterprise Institute oraz **prof. Corneliusa Riordana** z Providence College (oboje z USA), którzy mówili o renesansie nauczania dla dziewcząt i chłopców w Stanach Zjednoczonych. O ile kiedyś tego typu placówki należały do grona drogich, prywatnych szkół, o tyle w ostatnich latach model ten wprowadzany jest do sektora publicznego. Do 2001 roku koedukacja była w USA obligatoryjna, jednak na mocy ustawy No Child Left Behind, umożliwiono tworzenie szkół, klas lub poszczególnych zajęć osobno dla dziewcząt i chłopców. Prawo to zostało wprowadzone wspólnie przez demokratów (z ówczesną senator Hillary Rodham Clinton) i republikanów. Rezultaty okazały się znakomite – polepszyły się wyniki dydaktyczne uczniów i wzrósł poziom bezpieczeństwa.

Szereg badań wykazuje, że mimo wielowymiarowości szkolnej, podział w szkole ze względu na płeć jest silniejszy niż podział ze względu na rasę – mówił **prof. Jaume Camps z Barcelony (Hiszpania)**. – Dziewczynki tworzą zazwyczaj własne grupy oparte na takich aspektach jak rozmowa, intymność, kontakt osobisty, podczas gdy dla chłopców ważniejsze są: aktywność, hierarchia, wyznaczanie sobie nawzajem statutu itd. To wszystko sprawia, że różnicowanie metod dydaktycznych i wychowawczych staje się niezwykle istotnym wymogiem i ostatecznie czynnikiem wpływającym na wyrównywanie szans. Można bowiem wówczas odpowiednio traktować przedstawicieli każdej płci.

Doświadczenia szkół z edukacją zróżnicowaną powinny być udostępnione innym placówkom edukacyjnym, wzbogacając ofertę dydaktyczną i wychowawczą szkoły – czytamy w przesłaniu Kongresu.

Uczestnicy Kongresu podkreślają również, że w każdym kraju rodzice powinni mieć prawo wyboru modelu edukacyjnego, który uznają za najlepszy dla swoich dzieci, niezależnie od tego, czy będzie to szkoła mieszana, czy z edukacją zróżnicowaną. Niemniej ważne jest, by tego wyboru mogli dokonać na jednakowych warunkach, niezależnie od preferowanej opcji.

Kongres został objęty patronatami Ministerstw Edukacji Narodowej oraz Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczącego Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP, Przewodniczącego Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu RP, Marszałka Województwa Mazowieckiego, prezydentów największych polskich miast: Gdańska, Katowic, Krakowa, Warszawy i Wrocławia oraz dziekanów Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie i Wydziału Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Dostępna jest już książka z wystąpieniami uczestników Kongresu. Osoby zainteresowane mogą nadsyłać zgłoszenia na adres mailowy: easse@easse.org.pl

Kontakt: Paweł Zuchniewicz – Rzecznik Prasowy Easse Polska; Tel.: 609 561 385;

E-mail: pawel.zuchniewicz@easse.org.pl

Rok 2012 - jest Rokiem Janusza Korczaka

Sejm RP jednogłośnie podjął 16 września 2011 roku uchwałę ustanawiającą rok 2012 Rokiem Janusza Korczaka. Inicjatywę w tej sprawie zgłosił Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak. W przyszłym roku będziemy obchodzić 70. rocznicę śmierci Janusza Korczaka i setną rocznicę założenia przez niego Domu Sierot, który mieścił się przy ulicy Krochmalnej w Warszawie. W opinii Rzecznika Praw Dziecka to doskonała okazja, by o jednym z najwybitniejszych Polaków - i jego dziedzictwie - przypomnieć całemu światu.

6 sierpnia 1942 roku Janusz Korczak oraz personel i 192. wychowanków Domu Sierot zostało wywiezionych do niemieckiego nazistowskiego obozu zagłady w Treblince i tam zginęli (x)

x-źródło: Biuro Rzecznika Praw Dziecka, 17 września 2011 r.

Dzieci Przedszkola nr 22 w Koszalinie (fot. Arch. P-22)

Artykuł, który warto przeczytać!

Adam HORBOWSKI, Kontestacja elementów kultury przez osoby nieprzystosowane społecznie. „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2011 nr 9, s. 32-37.

W najnowszym numerze miesięcznika „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” ukazał się artykuł Adama Horbowskiego, w którym można przeczytać o przyczynach kontestacji młodzieży. Autor pisze: *Niezbywalnym elementem życia społecznego jest bunt rozpatrywany jako typ reakcji negatywno-krytycznej na istniejące układy społeczne. Może on przybierać różne postacie, od konfliktu kreatywnego po rewolucję niszczącą porządek społeczny. Kumuluje on w sobie protest, dążenie do zmian (...).*

W szkole dążenie do pozytywnych zmian jest pożądanym. Stąd liczne pytania, w tym m.in.:

- Jak zachowania kontestacyjne przejawia dziś młodzież?
- Czym jest młodzieżowa subkultura?
- Co jest istotą kontestacji i jakie są jej przyczyny?

Bunt jest siłą tkwiącą w człowieku. Może ją samemu opanować lub nie. Istotną sprawą dla prowadzenia dialogu ze zbuntowanymi jest **zrozumienie przyczyn gniewu i buntu**. Młodzież nieprzystosowana społecznie nie akceptuje obecną szkołę. Spotyka ona w niej niesprawiedliwość, brak tolerancji dla swej odmienności, nudę i przedmiotowe traktowanie. Autor twierdzi też, że:

Tkwiąca w człowieku siła może spełniać funkcje destruktywne albo konstruktywne. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że społeczeństwo tworzy warunki pozwalające człowiekowi uzewnętrznić jego indywidualne dążenia, nawet te oparte na agresji i przemocy. Artykuł warto przeczytać! (JPS).

Odszedł Wincenty Okoń - nestor polskiej dydaktyki

Edukacja z wielkim żalem przyjęła wiadomość o śmierci prof. zw. dr. hab. Wincentego OKONIA. Zmarł 18 października w Warszawie w wieku 97 lat. Był wybitnym pedagogiem, twórcą teorii kształcenia wielostronnego, członkiem Polskiej Akademii Nauk, autorem bardzo wielu publikacji edukacyjnych, współzałożycielem Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, b. dyrektorem Instytutu Badań Pedagogicznych w Warszawie, twórcą znanej w świecie warszawskiej szkoły dydaktycznej, wieloletnim profesorem UW, doktorem honoris causa WSP w Krakowie i Uniwersytetu Śląskiego, honorowym prezesem Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych, wieloletnim członkiem ZNP. Był jednym z najwybitniejszych przedstawicieli polskiej nauki o wychowaniu. Był nestorem polskiej dydaktyki (1).

Profesor Wincenty Okoń – 2004 r. (fot. <http://gu.us.edu.pl/node/232391>)

Kluczem do sukcesu w oświacie są ludzie. Jest wielu wspaniałych nauczycieli i to z nimi trzeba zmieniać polską oświatę.

(Katarzyna Hall - minister edukacji narodowej, 2010)

Profesor Wincenty Okoń dobrze rozumiał treść ww. sentencji. (JPS)

1. KUPISIEWICZ Cz., *Nestor polskiej dydaktyki*. GN 2011 nr 43, s. 2.

DZIEŃ Z PROFESOREM WINCENTYM OKONIEM

Był Wielkim, ale jakże zwykłym Człowiekiem. Był wspaniałym Nauczycielem Nauczycieli, Profesorem Profesorów. Wychował ich bardzo wielu. Przy Nim zdobywali swoje profesorskie szlify, z Nim tworzyli nowe trendy w pedagogice, o Nim wspominali z życzliwością w swoich profesorskich książkach. Dla nich zawsze znajdował czas na dyskusje, Im otwierał swój dom i przyjmował ich w swoim gabinecie. A przecież pochylał się nie tylko nad wielką pedagogiką. Nie stronił od tej codziennej, uprawianej w szkole podstawowej i liceum. Naturalnym też był fakt, że po powstaniu Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych stał się jego członkiem, a na życzenie członków – założycieli PSNT przyjął i piastował przez 7 lat godność Prezesa Honorowego.

Fot. 1. Profesor Wincenty Okoń wraz z Małżonką – Profesor Barbarą Wilgocką – Okoń. Zdjęcie z uroczystości nadania tytułu Doktora Honoris Causa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Fot. <http://gu.us.edu.pl/node/232391>;

29 czerwca 2004 roku w kronikach Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych zapisał się szczególnie, w tym bowiem dniu nestor nauki polskiej, emerytowany profesor zwyczajny Uniwersytetu Warszawskiego, członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk prof. dr Wincenty Okoń przyjął godność Honorowego Prezesa PSNT. Uroczystość odbyła się w mieszkaniu prof. Okonia na warszawskim Żoliborzu, uczestniczyli w niej - Małżonka Profesora, Barbara Wilgocka-Okoń, pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego, prezes PSNT dr Leszek Pawelski, wiceprezes dr Jan Kropiwnicki, sekretarz zarządu mgr Bożena Szablowska, rzecznik prasowy mgr Bogdan Urbanek oraz przewodniczący Komisji Rewizyjnej PSNT mgr Piotr Skoczylas. Leszek Pawelski wręczył Profesorowi Okoniowi insygnia w postaci okolicznościowego grawertonu, nawiązującego w swej treści do jeleniogórskiej decyzji członków-założycieli PSNT, pamiątkową grafikę, wykonaną przez uczniów szczecineckich szkół oraz ostatnie przedwakacyjne numery "Szczecineckiego Biuletynu Oświatowego", nauczycielskiego czasopisma, wydawanego przez tamtejszy Miejski Zakład Doskonalenia Nauczycieli, Obsługi Szkół i Przedszkoli.

DZIEŃ Z PROFESOREM WINCENTYM OKONIEM - cd.

Fot. 2. Wincenty Okoń w otoczeniu władz krajowych PSNT. Od lewej: dr Jan Kropiwnicki, dr Leszek Pawelski, Profesor Wincenty Okoń, mgr Bożena Szablowska, mgr Bogdan Urbanek, mgr inż. Piotr Skoczylas. Warszawa 2004. Fot. Autor.

"Rad jestem widzieć u siebie twórczych przedstawicieli polskiej oświaty - powiedział Profesor wyraźnie wzruszony i poruszony rangą tego wydarzenia - rad jestem, że w waszym rozumieniu nauczyciel twórczy to taki, który docenia wagę i znaczenie samodzielności, innowacyjności oraz własnej indywidualnej odpowiedzialności, że chcecie szukać metod, postaw i rozwiązań w pedagogice XXI wieku, jaka sprzyjałaby takiemu nauczaniu, by wasi uczniowie sami chcieli i umieli się uczyć, by sami mogli wykonać stawiane przed sobą zadania. Twórczy nauczyciel tak właśnie powinien rozumieć swoje pedagogiczne posłannictwo, będąc jednocześnie nauczycielem-mistrzem."

Wybitny polski pedagog, historyk nauki i filozof, promotor 70 doktorów, z których - po habilitacji - blisko 40 zostało profesorami, autor kilkudziesięciu książek i około pół tysiąca rozpraw i artykułów, przekazał członkom Zarządu Krajowego PSNT wiele cennych uwag, myśli i sugestii, które wykorzystywano w działalności Stowarzyszenia. Profesor Okoń zwrócił m.in. uwagę na fakt - wydawałoby się oczywisty - że wychowanie powinno być dziełem twórczego i zaangażowanego wychowawcy i zła to szkoła, która przekazuje tylko wiadomości, zapominając o roli i znaczeniu wychowania. "Nauczyciele - kontynuował Profesor - a także ich uczniowie, powinni sami ułożyć sobie definicję rozumienia zadań, bo jest to klucz do tego, by je właściwie zdefiniować, a więc rozwiązać. Skoro tak, to już sama definicja jest twórcza, bo daje możliwość określenia i opisanie problemu. Potrzebna jest więc myśl, idea - która powinna mieć oczywisty i oczekiwany sens twórczy".

DZIEŃ Z PROFESOREM WINCENTYM OKONIEM - cd.

Konieczność permanentnego dążenia do twórczej samodzielności w procesie edukowania na każdym szczeblu, odmieniano w warszawskim mieszkaniu Profesora we wszystkich przypadkach, przywoływano przy tym myśli i wskazania najwybitniejszych polskich uczonych, profesorów - Suchodolskiego, Kotarbińskiego, Hessena, Falskiego, Kupisiewicza. Profesor Wincenty Okoń był autorem m.in. U podstaw problemowego uczenia się (1964), Nauczania problemowego we współczesnej szkole (1975), Wprowadzenia do dydaktyki ogólnej (1987) wielokrotnie nawiązywał do potrzeby samodzielności nie tylko w edukowaniu, także w wychowaniu młodego pokolenia, logicznie uzasadniając, jak ważna jest to wartość w życiu zarówno jednostki jak i całego narodu.

Profesor Okoń mile zaskoczył członków PSNT niezwykle cenną i szczególną niespodzianką, w Jego ostatniej publikacji Nowym słowniku pedagogicznym, który ukazał się w 2004 r. znalazło się hasło - Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Twórczych - i to na wyraźne i zdecydowane życzenie Profesora.

To niezwykle przeżycie być w Jego domu, siedzieć w fotelu, w którym przesiadywał Marian Falski, wdychać zapach starych książek, których tysiące było w Jego gabinecie. Zachwalał i częstował słynną „okoniówką”. Żona Profesora - Barbara – jak na Gospodynię przystało częstowała kawą, pokazywała dom, opowiadała o życiu i pracy u boku męża. Stanowili wspaniałą parę małżonków, pedagogów, profesorów, uczonych.

Dziś nie ma Go już wśród nas. Pozostały jednak Jego dzieła. Każda książka, każdy artykuł był, jest i będzie pilnie studiowany. Mieliśmy to szczęście, że w „Szczecińskim Biuletynie Oświatowym” ukazał się jeden z ostatnich artykułów Profesora. Zazdrościli go nam koledzy z wielu redakcji periodyków społeczno-pedagogicznych w kraju. Jego dzieło, myśl pedagogiczna i zwyczajne, jakże ludzkie i ciepłe oblicze pozostanie na zawsze w naszej, nauczycielskiej pamięci.

dr Leszek Pawelski, mgr Bogdan Urbanek

Artykuł, który warto przeczytać!

Dariusz CHĘTKOWSKI, *Ocenianie nauczyciela - felieton*
„Głos Nauczycielski” 2011 nr 46, s. 2

Dariusz Chętkowski napisał: *Jedni nauczyciele dobrze żyją z dyrekcją, inni są ulubieńcami uczniów. Trudno jednak zadowolić obie strony. Czasem jest jeszcze gorzej - nauczyciel odkrywa, że ma przeciwko sobie zarówno dyrekcję, jak i uczniów.*

W swym felietonie opisał, co przytrafiło się jego koleżance, gdy pewnego dnia szef z uśmiechem na ustach poinformował ją, iż w sprawie planowanej oceny zasięgnął opinii uczniów. Wszystkie uwagi młodzieży są do wglądu. Opinie były różne - i dobre, i złe, ale człowiek już taki jest, że **najbardziej zapamiętuje krytykę**. Otóż na kilku kartkach wołami było napisane, że dyrektor powinien tę panią zwolnić. Paru uczniów bez owijania w bawełnę wyraziło pogląd, że nauczycielka jest głupia i należy ją wyrzucić z pracy. Chociaż koleżanka próbowała nie przejmować się tymi uwagami, jednak z każdym dniem przejmowała się coraz bardziej. Nawet odchorowała całe to zdarzenie. Nic a nic nie cieszyły jej opinie pozytywne, mimo że było ich całkiem sporo.

Ocenianie, które nie prowadzi do tego, że człowiek stanie się lepszym pracownikiem, doskonalszym wychowawcą i skuteczniejszym nauczycielem, tylko upokarza go i powoduje, że odechciewa mu się w ogóle pracować. Tak zorganizowane ocenianie nauczyciela jest w stu procentach głupie (Chętkowski 2011). Czy faktycznie? Rodzą się pytania:

- Czy faktycznie uczniowie nie powinni opiniować swoich nauczycieli?
- Dlaczego opinie uczniów o nauczycielu powinny wpływać na ocenę jego pracy? (JPS)

--> Felieton warto przeczytać - budzi refleksję!

O konferencji CEN „W trosce o głos nauczyciela”

Jednym z najważniejszych narzędzi pracy nauczyciela jest jego głos. Stąd wybór tematu tegorocznej konferencji: „W trosce o głos nauczyciela”, która odbyła się 24 września 2011 r. w sali audytoryjnej Politechniki Koszalińskiej. Konferencja skierowana była do wszystkich zainteresowanych nauczycieli naszego regionu. Celem spotkania było poznanie technik posługiwania się głosem, znajomość podstawowych zasad higieny aparatu głosowego, tak, aby stać się świadomym użytkownikiem narządu mowy.

Program konferencji zawierał część teoretyczną, przedstawioną przez lekarza foniatrę Arkadiusza Mikulskiego, która dotyczyła budowy aparatu głosowego i chorób krtani. Część praktyczna poświęcona była emisji głosu we wszystkich jej aspektach, tzn. oddechu, rezonansu, fonacji, artykulacji. Prowadząca Lena Charkiewicz zachęcała wszystkich uczestników spotkania do aktywnego udziału w ćwiczeniach. Wiele praktycznych rad, jak mówić, żeby nas słuchali, udzielili Lucyna Górka i Wojciech Bałdys. Prowadzący zaprezentowali w swojej prelekcji sposoby nawiązania kontaktu ze słuchaczem poprzez m.in.: gest, postawę, kontakt wzrokowy, modulację głosu.

Uczestnicy otrzymali materiały z konferencji do wykorzystania w swojej codziennej pracy. Z informacji zwrotnej od uczestników wynika, że konferencja spełniła ich oczekiwania i będzie pomocna w budowaniu warsztatu pracy w zakresie dbałości i higieny własnego głosu. W konferencji udział wzięło około 300 nauczycieli.

--> ***Jak mówić żeby nas słuchali*** - Lucyna Górka >>> do pobrania.

Wykład doktora foniatry Arkadiusza Mikulskiego >>> do pobrania prezentacja na www.cen.edu.pl

--> Zapraszamy do galerii zdjęć z konferencji.

Irena Żywno - nauczyciel konsultant CEN

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

O języku giętkim i precyzji słowa. „SEDNO - Magazyn Dyrektora Szkoły” 2011 nr 9

Od kilkunastu lat sporo mówi się i pisze o konieczności zabiegania o wyższą jakość szkolnej edukacji. Pewnie sekret zabiegania o wysoką jakość edukacji tkwi w dydaktyce. Pisało o tym wielu, w tym m.in. Bogdan Urbanek w opracowaniu pt. ***Dydaktyka – a poprawa jakości kształcenia***. Warto by przypomnieć tu tezy ww. wskazania i zapytać: A może jej sekret tkwi w jakości naszego myślenia o edukacji i życiu w ogóle? Obiektywnymi kryteriami sprawnego myślenia i logicznego rozumowania są działania manualne oraz wypowiedzi przybierające rozmaitą postać w zależności od rodzaju i treści przedmiotu rozumienia. Warto pamiętać, że: **Kluczowym celem uczenia się jest rozumienie treści, a do ich opanowania potrzebny jest wysiłek i racjonalne myślenie (1). Artykuł warto przeczytać!**

1. SAWIŃSKI J. P., *O języku giętkim i precyzji słowa. „SEDNO - MDS” 2011 nr 9, s. 32-33.*

2. URBANEK B., *Dydaktyka – a poprawa jakości kształcenia*. [w:] PAWELSKI L. (red.), *Nie ma alternatywy dla dydaktyki*. Wydaw. PSNT, Szczecinek 2010, s. 211-222.

Wymiana doświadczeń i rozwój współpracy w kształceniu zawodowym

W dniach 14-16 września br. na zaproszenie Prezydenta Miasta Koszalina Piotra Jedlińskiego gościła w Koszalinie czteroosobowa delegacja dyrektorów szkół z Neumunster. Celem wizyty była wymiana doświadczeń i rozwój współpracy w kształceniu zawodowym między Neumunster i Koszalinem.

W składzie delegacji byli Sigrun Joost i Sabine Klutz z Elly-Heuss-Knapp-Schule Regionales Berufsbildungszentrum der Stadt Neumunster oraz panowie Udo Runow i Andreas Bitzer z Walther-Lehmkuhl-Schule Regionales Berufsbildungszentrum der Stadt Neumunster.

Wizyta miała bardzo roboczy charakter, a w związku z tym również bardzo obszerny program. Rozpoczęła się w koszalińskim ratuszu spotkaniem z zastępcą prezydenta Miasta Koszalina ds. Społecznych Przemysławem Krzyżanowskim, a następnie wizytą w Centrum Edukacji Nauczycieli i spotkaniem z dyrektorem p. Stefanem Turowskim i zastępcą dyrektora p. Zenonem Decykiem. Podczas pobytu w CEN goście zwiedzili całą placówkę oraz dokonali prezentacji niemieckiego systemu kształcenia konsultantom i doradcom z pracowni kształcenia zawodowego. Kilkugodzinna wizyta zakończyła się dyskusją i porównaniem kształcenia zawodowego w Niemczech i Polsce.

Niemiecka delegacja szkół zawodowych w ZS nr 9 w Koszalinie (fot. Arch. CEN)

Podczas wszystkich pracowitych dni pobytu goście zwiedzali kolejno:

- Zespół Szkół nr 9 (kształcenie w zawodach z branży elektronicznej i informatycznej);
- Centrum Kształcenia Ustawicznego (kształcenie zawodowe dorosłych w różnych branżach);
- Zespół Szkół nr 12 (kształcenie specjalne);
- Zespół Szkół nr 7 (kształcenie w zawodach z branży budowlanej);
- Zespół Szkół nr 8 (kształcenie w zawodach: sprzedawca, fryzjer, piekarz...);
- Zespół Szkół nr 10 (kształcenie w zawodach z branży samochodowej i mechanicznej);
- Zespół Szkół nr 1 (kształcenie w zawodach z branży ekonomicznej, gastronomicznej, hotelarskiej i turystycznej).

Podczas zwiedzania każdej placówki padało dużo pytań, które pomagały w zrozumieniu specyfiki pracy polskiej szkoły zawodowej. Goście byli bardzo zadowoleni z przygotowanego programu pobytu i dali temu wyraz w czasie podsumowującego spotkania, jak i w liście, który dotarł do Urzędu Miejskiego w Koszalinie.

Renata Zmysłowska - doradca ds. przedmiotów ekonomicznych CEN

Artykuł, który warto przeczytać!

Witold SZWAJKOWSKI, *Czy szkoła uczy przedsiębiorczości?* „SEDNO - Magazyn Dyrektora Szkoły” 2011 nr 8 s. 28-30.

Okładka miesięcznika „SEDNO - Magazyn Dyrektora Szkoły” 2011 nr 8

Ludzka przedsiębiorczość się opłaca. Jest cechą nielicznych, choć bardzo pożądaną i potrzebną. Obok potrzeby, jest matką wynalazków i pozytywnych zmian. Być może dziś ma znaczenie wyjątkowe. Czy szkoła powinna ją kształcić i rozwijać w ramach obowiązkowej edukacji? Czy obecna szkoła to robi? Czy szkolne programy dają szansę przedsiębiorczości?

Czym nie jest przedsiębiorczość?

Realizowane w szkołach ponadgimnazjalnych zajęcia pn. *Podstawy przedsiębiorczości*, które - zdaniem autora - nie powinny nosić tej nazwy, bo choć jest to potrzebny przedmiot, którego młodzież się uczy, to nie daje on szans na kształcenie przedsiębiorczej postawy. Autor wskazuje, że: *W treściach podstawy programowej tego przedmiotu trudno znaleźć cokolwiek, co dotyczy istoty przedsiębiorczości czy przedsiębiorczej postawy. Znajdują się tam za to potrzebne każdemu człowiekowi informacje nt. funkcjonowania przedsiębiorstwa, instytucji gospodarczej czy rynku pracy. Zdecydowanie lepiej by było, gdyby przedmiot ten nazywał się np. podstawy wiedzy o gospodarce (...).*

Co jest istotne w przedsiębiorczości?

W. Szwajkowski (2011) uważa, że niewiele wspólnego z przedsiębiorczością mają różne programy z nią w nazwie, proponowane lub narzucane szkołom, na wszystkich poziomach nauczania przez różne fundacje i inne instytucje pożytku publicznego. Nie znaczy to, że programy te nie są pożyteczne. Dzięki nim uczniowie, często w atrakcyjny sposób, poznają mechanizmy funkcjonowania przedsiębiorstwa, rynku, czy instytucji finansowych itp. Na przykładzie **wirtualnych firm**, które mogą prowadzić w ramach różnych programów edukacyjnych, poznają podstawy rachunkowości, marketingu, zasad inwestowania, co będzie miało dla nich praktyczne znaczenie w przyszłości.

Jakie cechy ma przedsiębiorcza osoba?

Trudno jest przewidzieć, jaka wiedza i umiejętności będą potrzebne młodemu człowiekowi po ukończeniu szkoły. Dla wielu ważna jest wiedza o nowoczesnej gospodarce, działaniu wolnego rynku czy banków, ale faktycznie ta wiedza, dziś potrzebna, za lat 10-20 będzie historyczną. Słusznie ww. autor wskazuje, że od prawdziwej przedsiębiorczości ww. programy przedsiębiorczości różni właśnie to, że są oparte na wirtualnych przykładach i nie dotyczą jej istoty. Bardzo ważnymi i niezbędnymi cechami przedsiębiorcy są:

1/ gotowość do podejmowania realnego ryzyka, 2/ zaspokajanie realnych potrzeb innych ludzi w taki sposób, żeby oni na tym skorzystali i żeby on sam mógł dzięki temu zarobić, 3/ własna inicjatywa.

Zadanie do samodzielnej pracy

Proponuję przeczytać cały ww. artykuł i odpowiedzieć na 3 pytania:

1. Czy obecna szkoła powinna uczyć przedsiębiorczości?
2. Czy polscy nauczyciele są przedsiębiorczy i czy warto takim być?
3. Dlaczego hazardzista nie może być uznany za osobę przedsiębiorczą?

--> Odpowiedzi można przysyłać na e-pocztę: jps51@tlen.pl

Julian Piotr Sawiński - CEN

Zmiany w szkolnictwie zawodowym - ustawa podpisana

Zwiększenie skuteczności i efektywności systemu kształcenia zawodowego oraz zharmonizowania go z rynkiem pracy to główne cele ustawy zmieniającej system kształcenia zawodowego. Ustawa zakłada między innymi:

- zmodyfikowanie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego z uwzględnieniem podziału zawodów na kwalifikacje oddzielnie potwierdzane w procesie kształcenia;
- wdrożenie zmodernizowanej podstawy programowej kształcenia w zawodach;
- ujednolicenie systemu egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe i otwarcie go na efekty uczenia się formalnego i nieformalnego;
- dostosowanie struktury szkolnictwa do nowego modelu kształcenia zawodowego i ustawicznego, w tym

- 1/ ujednolicenie cyklu edukacyjnego w zasadniczej szkole zawodowej na rzecz kształcenia trzyletniego,
- 2/ konsolidacja edukacji zawodowej i ustawicznej w centrach kształcenia zawodowego i ustawicznego,
- 3/ umożliwienie osobom dorosłym nabywania kwalifikacji zawodowych w formach kursowych.

Zmiana przepisów ma ułatwić uzyskiwanie wykształcenia zawodowego oraz uzupełnianie kwalifikacji i zdobywanie nowego zawodu. Egzaminy na poszczególne kwalifikacje w myśl ustawy będą przeprowadzane na różnych jej etapach nauki, a nie po jej zakończeniu: po zdobyciu jednej kwalifikacji uczeń uzyska świadectwo, a po zdaniu wszystkich kwalifikacji wymaganych w danym zawodzie otrzyma dyplom.

Ustawa przewiduje też, że nauka w technikach i zasadniczych szkołach zawodowych będzie powiązana z nauką w gimnazjach: w technikum i zasadniczej szkole zawodowej uczniowie opanują te same zagadnienia z kształcenia ogólnego, co uczniowie klas pierwszych w liceum. Dzięki temu absolwenci zreformowanych zasadniczych szkół zawodowych będą mogli kontynuować naukę np. w liceach ogólnokształcących dla dorosłych od razu od drugiej klasy.

Ustawa wejdzie w życie 1 września 2012 r. z wyjątkiem art. 1 pkt 4 i 13 oraz art. 7 ust. 4, które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia oraz art. 1 pkt 31 lit. a, w zakresie dotyczącym ust. 3, który wchodzi w życie 1 stycznia 2013 r. (1)

1. Źródło: Redakcja ISN - z 13.09.2011; www.men.gov.pl

Niemiecka delegacja szkół zawodowych w ZS nr 9 w Koszalinie (fot. Arch. CEN)

Fundusze dla Polski - Blogowa mapa przemian konkurs dla gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych

Oto ciekawa, twórcza i mogąca mocno zaangażować młodzież szkolną inicjatywa. Fundacja Think!, w ramach projektu wspieranego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego - „Fundusze dla Polski – Blogowa mapa przemian” - organizuje konkurs dla młodzieży na bloga ukazującego rozwój Polski dzięki finansowemu wsparciu z Funduszy Europejskich. Zadaniem uczniów będzie zaprezentowanie za pomocą multimedialnego serwisu wybranych projektów, które otrzymały dotacje unijne i rozreklamowanie bloga w społeczności.

Blogi uczniowskie ukąą zmieniającą się dzięki Funduszom Europejskim Polskę

Fundacja Think! - zaprasza uczniów i nauczycieli do udziału w projekcie „Fundusze dla Polski – Blogowa Mapa Przemian”. W ramach projektu odbędzie się ogólnopolski konkurs skierowany do uczniów na poprowadzenie multimedialnego bloga ukazującego rozwój Polski dzięki finansowemu wsparciu z Funduszy Europejskich. Liczyć się będą posty ukazujące zachodzące zmiany, interesujące materiały audiowizualne, jak również popularność bloga w lokalnej społeczności. Razem **z uczniem wygrywa także nauczyciel!** Na najlepszych czekają nagrody o łącznej wartości niemal 25 tysięcy złotych!

Konkurs na bloga

Konkurs skierowany jest do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. Ich zadaniem będzie poprowadzenie przez minimum miesiąc bloga ukazującego wpływ środków unijnych na rozwój ich miejscowości, regionu, Polski. Młodzież, wcielając się w rolę dziennikarzy i fotoreporterów, nawiąże współpracę z instytucjami samorządowymi, kulturalnymi oraz innymi podmiotami, które korzystają ze wsparcia unijnego i zaprezentują w swoim serwisie finansowane ze środków unijnych projekty. Linki do uczniowskich blogów zostaną umieszczone na interaktywnej „Blogowej Mapie Przemian”.

Interaktywna kronika naszych czasów

Współczesna młodzież doskonale posługuje się narzędziami cyfrowymi i nieustannie korzysta z różnych serwisów społecznościowych. Uczniowie chętnie przygotowują filmy, prezentacje, zdjęcia, korzystając z telefonów komórkowych, aparatów cyfrowych i kamer. Potrafią komunikować się z wykorzystaniem narzędzi blogowych. Zależy nam, by młodzi ludzie łączyli swoje umiejętności w posługiwaniu się nowoczesnymi technologiami ze zdobywaniem wiedzy i kreowaniem ciekawych zasobów w sieci. Blogi o zmianach, jakie zaszły w Polsce przez ostatnie lata pod wpływem Funduszy Europejskich mogą stać się doskonałą interaktywną kroniką naszych czasów – mówi Dariusz Danilewicz, prezes Fundacji Think!

--> Termin zgłaszania blogów upłynął, niestety, **6 listopada 2011 r.** Regulamin konkursu oraz szczegółowe zasady i opis nagród znajdują się w serwisie www.mapaprzemian.pl oraz www.think.org.pl.

Akcja szkolna

Do projektu są zaproszone szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Nauczyciele z 450 placówek otrzymają zestaw scenariuszy zajęć na temat Funduszy Europejskich. Ich zadaniem będzie przeprowadzenie lekcji, które dostarczą wiedzy i zainspirują młodzież do prowadzenia blogów. Nauczyciele otrzymają certyfikat potwierdzający udział w projekcie, a w przypadku, gdy blog ich uczniów zostanie nagrodzony lub wyróżniony – również nagrodę pieniężną. Konkurs jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej przyznanych w ramach „Konkursu dotacji na przeprowadzenie działań informacyjno – promocyjnych dotyczących Funduszy Europejskich” ogłoszonego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego.

Małgorzata Kowalczyk - koordynator projektu, Warszawa

"Radosna szkoła" w 2012 r.

10 października 2011 roku upływa termin składania wniosków przez dyrektorów szkół do organów prowadzących o wsparcie finansowe w 2012 roku na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole oraz na szkolne place zabaw. Natomiast termin składania wniosków organów prowadzących do wojewodów mija 2 listopada 2012 r.

Wsparcie finansowe w programie "Radosna szkoła" udzielane jest w kolejności na:

- zakup pomocy dydaktycznych (wnioski złożone po raz pierwszy i ponownie),
- zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych (wnioski złożone ponownie),
- zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw albo utworzenie lub modernizacja szkolnych placów zabaw (wnioski złożone ponownie),
- zwrot kosztów zakupu pomocy dydaktycznych (wnioski złożone po raz pierwszy),
- utworzenie lub modernizacja szkolnych placów zabaw (wnioski złożone po raz pierwszy),
- zwrot kosztów utworzenia lub modernizacji szkolnych placów zabaw (wnioski złożone po raz pierwszy).

Harmonogram realizacji IV edycji programu:

- **do 10 października 2011 r.** - dyrektorzy szkół podstawowych składają do organów prowadzących wnioski dotyczące potrzeb w zakresie miejsc zabaw w szkole lub szkolnych placów zabaw,
- **do 1 listopada 2011 r.** - (w związku z tym, że 1 listopada jest dniem świątecznym należy rozumieć, że termin mija 2 listopada 2011 r.) - organy prowadzące składają wnioski do wojewodów o udzielenie wsparcia finansowego,
- **do 15 grudnia 2011 r.** - przekazanie przez wojewodów Ministrowi Edukacji Narodowej informacji o łącznej wysokości wnioskowanych przez organy prowadzące kwot wsparcia finansowego,
- **do 15 grudnia 2011 r.** - przekazanie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego wniosku o dofinansowanie prowadzonych przez niego szkół do Ministra Edukacji Narodowej,
- **po upływie 21 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na 2012 r.** - wystąpienie Ministra Edukacji Narodowej do Ministra Finansów z wnioskiem o uruchomienie środków budżetu państwa zaplanowanych w rezerwie celowej, zawierającym propozycję podziału środków pomiędzy poszczególne województwa oraz MKiDN,
- **po upływie 35 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej na 2012 r.** - dokonanie przez wojewodów oceny wniosków o udzielenie wsparcia finansowego złożonych przez organy prowadzące szkoły oraz dokonanie podziału środków. Dokonanie przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oceny wniosków szkół przez niego prowadzonych oraz podział środków,
- **po upływie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia MEN do MF z wnioskiem o uruchomienie środków zaplanowanych w rezerwie celowej** - przedłożenie do Ministra Finansów przez wojewodów oraz przez MKiDN wniosków o zwiększenie budżetu, z podaniem klasyfikacji budżetowej,
- **po upływie 15 dni od dnia przekazania środków przez MF** - przekazanie przez wojewodę wsparcia finansowego organom prowadzącym będącym jednostkami samorządu terytorialnego, innymi osobami prawnymi lub osobami fizycznymi oraz przekazanie przez MKiDN środków szkołom przez niego prowadzonym,
- **do 15 stycznia 2013 r.** - przekazanie wojewodzie sprawozdań przez organy prowadzące objęte programem rządowym w danym roku,
- **do 15 stycznia 2013 r.** - przekazanie MEN sprawozdania przez MKiDN,
- **do 31 stycznia 2013 r.** - przekazanie przez wojewodów sprawozdań MEN,
- **do 30 kwietnia 2013 r.** - analiza i ocena realizacji programu przez MEN.

--> [Wnioski są dostępne](http://www.men.gov.pl) na stronie internetowej www.men.gov.pl "Radosna szkoła" w zakładce Formularze.

W LESIE O PEDAGOGICE - I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe *REGIONALIZM I TWÓRCZOŚĆ W EDUKACJI* Borne Sulinowo - Szczecinek 2011

18-20 września 2011 roku w Bornem Sulinowie i Szczecinku obradowało kilkudziesięcioosobowe forum naukowców i nauczycieli akademickich z wielu ośrodków uniwersyteckich w kraju. Uczestniczyła w nich także grupa pedagogów, członków PSNT. Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Twórczych wraz ze Szczecińską Szkołą Wyższą COLLEGIUM BALTICUM było organizatorem konferencji, której naukowo patronował Zespół Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk. Dodajmy też, że wśród jej honorowych patronów byli m.in. posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Czesław Hoc i Wiesław Suchowiejko, minister nauki i szkolnictwa wyższego prof. dr hab. Barbara Kudrycka, marszałek województwa zachodniopomorskiego Olgierd Geblewicz, wojewoda zachodniopomorski Marcin Zydorowicz, starosta Krzysztof Lis oraz burmistrzowie Szczecinka i Bornego Sulinowa, Jerzy Hardie-Douglas i Renata Pietkiewicz-Chmyłkowska. Sympozjum obradowało w Ośrodku Konferencyjno-Wypoczynkowym MARINA w Bornem Sulinowie, malowniczo położonym nad jeziorem Pile.

Od prawej: mgr Bogdan Urbanek, dr Piotr Oleśniewicz, poseł Czesław Hoc (powitanie), prof. dr hab. Lucyna Preuss-Kuchta, mgr Joanna Król-Mazurkiewicz, dr Iwona Korpaczewska (fot. Arch. PSNT)

W imieniu organizatorów gości i uczestników konferencji powitał wiceprzewodniczący Komitetu Naukowego, dr Leszek Pawelski, prezes ZK PSNT, adiunkt Collegium Balticum, nauczyciel Gimnazjum nr 1 w Szczecinku. Miłym i niecodziennym akcentem tej części uroczystości było obdarowanie JM Rektora Szczecińskiej Szkoły Wyższej Collegium Balticum, prof. dr hab. Aleksandry Żukrowskiej, przewodniczącego Zespołu Dydaktyki Ogólnej KNP PAN prof. zw. dr. hab. dr. h. c. Kazimierza Denka i kanclerza SSW CB, Dariusza Czekana okolicznościowymi myśliwskimi insygniami. Natomiast wszystkim zaproszonym gościom, członkom komitetu honorowego wręczono recenzowaną naukową monografię pod redakcją Kazimierza Denka, Leszka Pawelskiego i Aleksandry Żukrowskiej „Regionalizm i twórczość w edukacji”, będąca także pokłosiem obrad I Ogólnopolskiego Leśnego Sympozjum Naukowego. Tę część uroczystości zakończyły okolicznościowe wystąpienia gości.

W LESIE O PEDAGOGICE - I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe *REGIONALIZM I TWÓRCZOŚĆ W EDUKACJI .. - cd.*

Referatową sesję plenarną rozpoczął interesujący wykład profesora K. Denka pt. „Dopełniające się ojczyzny”. Nestor polskiej pedagogiki, przewodniczący Komitetu Naukowego konferencji stwierdził, że regionalizm bazuje na tożsamości narodu, jego dziedzictwie i patriotyzmie, stanowiąc prąródło, a także istotę naszej Ojczyzny. Jest zatem sumą indywidualnych odczuć, wspomnień, oczekiwań, planów, nadziei i marzeń. Kolejnymi referentami był prof. zw. dr hab. Kazimierz Wenta JM Rektor Wyższej Szkoły Humanistycznej TWP w Szczecinie, prof. zw. dr hab. Franciszek Bereźnicki z WSH TWP w Szczecinie oraz prof. zw. dr hab. Kazimierz Żegnałek z Uniwersytetu Przyrodniczo-Humanistycznego w Siedlcach, którzy swoje wystąpienia poświęcili idei i praktyce działań edukacyjnych, jakości pracy dydaktycznej i opiekuńczo-wychowawczej, twórcemu i refleksyjnemu nauczycielowi w szkole jutra oraz umiejętności oceniania jako jednego z podstawowych elementów kompetencji dydaktyczno-metodycznej nauczyciela.

Natomiast w drugiej części obrad plenarnych uczestnicy sympozjum wysłuchali interesujących wystąpień prof. dr. hab. Poli Kuleczki z Uniwersytetu Zielonogórskiego i prof. dr hab. Lucyny Preuss-Kuchty z Akademii Pomorskiej w Słupsku, które m.in. wskazywały na bardzo istotną rolę mediów w upowszechnianiu edukacji regionalnej. Dr Piotr Oleśniewicz JM Prorektor Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja” we Wrocławiu swoje wystąpienie poświęcił edukacji regionalnej w świecie późnej nowoczesności. Bardzo ciekawe rozważania snuły także dr Katarzyna Wojciechowska i dr Maria Sobieszczyk z Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, które odnosiły się do edukacji regionalnej w procesie dydaktycznym i wychowawczym w przedszkolu.

Prof. dr hab. Aleksandra Żukrowska JM Rektor Collegium Balticum i prof. zw. dr hab. dr h. c. Kazimierz Denek wyróżnieni przez PSNT kapeluszami myśliwskimi na I Leśnym Ogólnopolskim Sympozjum Naukowym w Bornem Suliniu

Poniedziałkowe popołudnie konferencyjni goście spędzili w Szczecinku, uczestnicząc w uroczystości jubileuszowej Bogdana Urbanka, członka Zarządu Krajowego PSNT i jego rzecznika prasowego, nauczyciela dyplomowanego języka polskiego ze Szczecinka. Uroczystość 40-lecia aktywności dziennikarskiej, dydaktyczno-wychowawczej i badawczej Bogdana Urbanka, którą przygotowało PSNT i Samorządowa Agencja Promocji i Kultury w Szczecinku i którą osobiście poprowadził prezes Zarządu Krajowego dr Leszek Pawelski, odbyła się w kinie „Wolność”, i stała się regionalnym wydarzeniem oświatowo-kulturalnym. W hollu kina wyeksponowano wystawę ukazującą bogaty dorobek dziennikarski, twórczy i naukowy znanego szczecineckiego nauczyciela, dziennikarza i literata. W uroczystościach uczestniczyli przyjaciele benefisanta, przedstawiciele Sejmu i Senatu RP, miejscowe władze samorządowe.

W LESIE O PEDAGOGICE - I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe *REGIONALIZM I TWÓRCZOŚĆ W EDUKACJI ... - cd.*

Bogdan Urbanek wysłuchuje laudacji podczas benefisu. (fot. Jerzy Gasiul)

Mowę laudacyjną wygłosił prof. zw. dr hab. dr h. c. Kazimierz Denek, przewodniczący Zespołu Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, który wcześniej wystąpił z propozycją zorganizowania benefisu. Profesor wyraził swoją radość z możliwości uczestniczenia w – jak to określił – wielkiej wspólnocie zjednoczonej umysłem i sercem wokół tego, co jest najważniejsze, wokół edukacji, która jest wspaniałym fundamentem naszej lepszej przyszłości. Kazimierz Denek zwrócił także uwagę na znaczenie pracy pedagogicznej Bogdana Urbanka. Podkreślił, że jest on wspaniałym nauczycielem, który daleko wybiega myślą i swoim wzrokiem w świat.

Po laudacji głos zabierali kolejno – posłowie na Sejm - Czesław Hoc i Wiesław Suchowiejko, Senator RP dr Piotr Zientarski, burmistrz Szczecinka Jerzy Hardie-Douglas, starosta szczecinecki Krzysztof Lis, dyrektor SP 1 w Szczecinku Krystyna Dianów, naczelny redaktor „Tematu Szczecineckiego” Jerzy Gasiul była uczennica Jubilata, Marta Dziuba oraz prof. dr. hab. Jan Grzesiak z UAM w Poznaniu. Okolicznościowe wystąpienia przerywano akcentami artystycznymi. Bogdanowi Urbankowi wręczono książkę pamiątkową pod redakcją Leszka Pawelskiego „Z edukacją w przyszłość”. Następnie uczestników konferencji w ratuszu przyjął burmistrz Szczecinka.

Kolejny dzień wypełniony był także dość napiętym i bogatym programem. Przedpołudnie upłynęło na panelowych rozważaniach na temat praktyki i kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji regionalnej oraz twórczości regionalnej nauczycieli i uczniów różnych typów i szczebli szkół. Moderatorami panelu byli prof. dr hab. Jan Grzesiak z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, dr Leszek Pawelski i Bogdan Urbanek. W wielowątkowej dyskusji poruszano m.in. problemy:

- kompetencji nauczycieli w zakresie edukacji regionalnej i konieczności ich kształcenia,
- twórczości regionalnej nauczycieli i uczniów różnych typów i szczebli szkół,
- regionalizmu wobec pedagogiki czasu wolnego ucznia i nauczyciela,
- bezpieczeństwa w edukacji regionalnej,
- regionalizmu w przestrzeni zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych,
- ewaluacji i innowacji w edukacji regionalnej.

Wśród dyskutantów znaleźli się: prof. zw. dr hab. Kazimierz Wenta, prof. zw. dr hab. Franciszek Bereźnicki, prof. dr hab. Tomasz Zimny, prof. dr hab. Aleksandra Żukrowska, prof. dr hab. inż. Marian Kopczewski, prof. dr hab. Jan Grzesiak, prof. dr hab. Lucyna Preuss-Kuchta, dr Krzysztof Zajdel, dr Piotr Oleśniewicz, dr Aleksandra Kamińska, dr Marek Kazimierowicz, dr Leszek Pawelski, dr Maria Sobieszczuk, dr Joanna Krawczyk, dr Stefan Szałach, mgr Bogdan Urbanek, mgr Irena Smucerowicz, mgr Joanna Król-Mazurkiewicz.

W LESIE O PEDAGOGICE - I Ogólnopolskie Leśne Sympozjum Naukowe *REGIONALIZM I TWÓRCZOŚĆ W EDUKACJI ...* - cd.

Po popołudniu odbyły się zajęcia terenowe w grupie regionalnej, m.in. zwiedzono miasto i nowe borneńskie muzeum. Konferencja zakończyła się podsumowaniem, którego dokonał prof. Jan Grzesiak. Przyjęto także wstępną conceptualizację II Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego, które prawdopodobnie za rok odbędzie się w Szczecinku, a jej motywem przewodnim będą uwarunkowania jakości edukacji regionalnej.

Organizację konferencji, którą naukowym patronatem objął Zespół Dydaktyki Ogólnej Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk i **minister Barbara Kudrycka**, nieprzypadkowo powierzyliśmy członkom Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Twórczych i jej wybór padł na Szczecinek – powiedział profesor Kazimierz Denek – ponieważ i w pełni na to zasługują, ale nade wszystko mogą mieć satysfakcję z efektów znanego i uznanego w kraju dorobku naukowo-dydaktycznego, właśnie w zakresie edukacji regionalnej.

W trakcie obrad konferencji odbyło się także posiedzenie Zespołu Dydaktyki Ogólnej KNP PAN. Wyrażono m.in. wdzięczność i uznanie staroście oraz burmistrzom Szczecinka i Bornego Sulinowa za wydatną pomoc w przygotowaniach i przebiegu tego ważnego edukacyjnego wydarzenia, które sytuuje szczecineckich nauczycieli, członków PSNT w gronie innowatorów edukacji jutra. Poruszano także problemy współczesnego Uniwersytetu, zaś kanwa do dyskusji była nowa książka Profesora Kazimierza Denka pt.: *Uniwersytet w perspektywie społeczeństwa wiedzy. Dydaktyka akademicka i jej efekty*.

Prof. zw. dr hab. dr h. c. Kazimierz Denek wręcza swoją najnowszą książkę dr. Leszkowi Pawelskiemu podczas otwarcia I Leśnego Ogólnopolskiego Sympozjum Naukowego

dr Leszek Pawelski - prezes PSNT, adiunkt SSW Collegium Balticum w Szczecinie

ARTYKUŁ, KTÓRY WARTO PRZECZYTAĆ!

DENEK K., *Edukacja a kapitał ludzki (cz. II)*. „Nowa Szkoła” 2011 nr 2, s. 3-15

W artykule podkreśla się znaczenie ekonomicznej refleksji nad zagadnieniami edukacyjnymi, która – zdaniem autora - powinna stać się integralną częścią pedagogicznych poszukiwań badawczych (...).

Profesor napisał m.in.: „Gdy mówimy i **efektywności procesu kształcenia**, to mamy na uwadze: zakres, poziom i trwałość zdobytej przez uczniów wiedzy ze zrozumieniem w możliwie najkrótszym czasie, rozwój samodzielnego myślenia i działania, skuteczność, sprawność, ekonomiczność i operatywność. Może ona wystąpić **w postaci transferu**: szkolnego, operacyjnego i integralnego.

Transfer szkoły oznacza zastosowanie w innym przedmiocie nauczania tego, co zdobyło się w danej dziedzinie. O transferze operacyjnym mówimy wówczas, gdy uczniowie umieją spożytkować w życiu codziennym wiedzę zdobytą w szkole. Z transferem integralnym (całkowitym) mamy do czynienia wtedy, jeżeli uczniowie bez dodatkowych poleceń umieją wykorzystywać wiedzę uzyskaną podczas nauki szkolnej i pozaszkolnej w ich codziennym życiu. Zatem efektywność kształcenia jest syntetycznym **miernikiem poziomu** procesu dydaktyczno-wychowawczego. Można ją odnieść do uczniów danej klasy, szkoły i całej edukacji narodowej.

Poszukiwania badawcze nad efektywnością edukacji szkolnej wynikają z faktu, że jest ona funkcjonalną **relacją między takimi jej korelatami**, jak: nauczyciel, uczeń nauczanie i uczenie się oraz jego zakres (program), instytucja kształcenia, środki dydaktyczne, wiedza o edukacji (teorie dydaktyczne), tło historyczne (moment, czas). Edukacja jest tym bardziej efektywna, im skuteczniej wymienione korelaty przyczyniają się do osiągnięcia jej wartości i celów” (1).

W określaniu efektywności kształcenia skupia się – jak w soczewce – rozeznanie, czy i na ile jego uczestnicy (zwłaszcza nauczyciele i uczniowie) w edukacji na co dzień zadają sobie i odpowiadają w sposób świadomy na takie pytania, jak: kogo kształcimy (uczniowie); kogo kształci (nauczyciele); po co to czynią (wartości i cele); za pomocą czego kształci (media dydaktyczne); kiedy i jak długo trwa kształcenie (struktura organizacyjna edukacji); gdzie odbywa się kształcenie (w szkole i poza ławką szkolną); jak ocenia się jakość pracy szkoły i postępy uczniów w nauce (badanie efektywności aktywności szkoły, poznawanie, kontrola, analiza i ewaluacja wyników, które uzyskują uczestnicy kształcenia)? (1).

1. DENEK K., *Edukacja a kapitał ludzki (cz. II)*. „Nowa Szkoła” 2011 nr 2, s. 3-15.

Problem, który warto rozwiązać!

Czy faktycznie polski uczeń jest wciśnięty w schematy?

Szkoła od najmłodszych klas nie zachęca dzieci do samodzielnego szukania rozwiązań. Tak wynika z ogólnopolskiego badania umiejętności trzecioklasistów przeprowadzonego w maju przez zespół naukowców na zlecenie Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Okazuje się, że dzieci dobrze radzą sobie z zadaniami, do których mogą zastosować przećwiczony wcześniej sposób rozwiązania. – mówi prof. Małgorzata Żytka z zespołu naukowców, którzy przeprowadzili badanie. – To, co jest nietypowe i odbiega od schematu, który został im przekazany na lekcji, sprawia im kłopot, mimo że mieści się w granicach ich umiejętności

CKE ogłosiła wyniki badania, w którym wzięło udział 9,8 tys. z blisko 14 tys. szkół podstawowych. Eksperci sprawdzali umiejętności językowe i matematyczne trzecioklasistów, by dowiedzieć się, z jakimi kompetencjami kończą pierwszy etap edukacji. Dzieci rozwiązywały zadania sprawdzające m.in., czy potrafią skutecznie się porozumiewać oraz zastosować wiedzę w nowych sytuacjach. Wyniki nie są optymistyczne. Szerzej o tych wynikach będzie w następnym numerze „NE”(JPS).

1. Źródło: CZELADKO R., *Uczeń wciśnięty w schematy* - „Rzeczpospolita” z 20.10.2011.

CO DAJE UCZNIOM „POLONISTYCZNY JARMARK”?

28 października 2011 r. w auli Gimnazjum nr 1 po raz trzeci odbył się Jarmark polonistyczny, czyli święto humanistów. To nie jest kolejny, stricte wiedzy konkurs z języka polskiego, ale działanie, którego nadrzędną ideą jest zrozumienie odmiennego od matematycznego poznania świata, **poznania „niemierzalnego i nieobliczalnego”**. Organizatorkami Polonistycznego jarmarku były Monika Łastowska, Lidia Szczyżańska.

Przedstawiciele klas – zespoły pięcioosobowe – mieli okazję do sprawdzenia poziomu swojej wiedzy, zastosowania jej przy rozwiązywaniu zadań problemowych, wymianę myśli i doświadczeń humanistycznych oraz poznania zagadnień z szeroko pojętej kultury ogólnej. Zadania o zróżnicowanym poziomie trudności wykroczyły bowiem poza literaturę polską i naukę o języku. Pokazywały powiązania literatury rodzimej ze światowym dorobkiem literackim, ukazywały bogactwo leksykalne i stylistyczne polszczyzny. Każdy z zespołów sam decydował o tempie pracy, poziomie i ilości dobieranych zadań.

Młodzież Gimnazjum nr 1 w Trzciance podczas grupowych zmaganiań (fot. Arch. G-1)

Równocześnie powstały ciekawe wypowiedzi pisemne. Dzięki pracy uczniów w ramach Jarmarku, szkoła wzbogaciła się o trzy minipowieści, serię artykułów ukazujących szkołę oczyma gimnazjalistów. W tym roku powstały ciekawe teksty promocyjne reklamujące kraj (w związku z prezydencją Polski w UE), miasto, szkołę.

W ten jesienny, październikowy dzień w auli Gimnazjum nr 1 panowała serdeczna, ciepła atmosfera. Miło było patrzeć na kreatywnych młodych ludzi i ich zapał we wspólnym przedsięwzięciu. Smaczku dodawało również jabłuszko, które otrzymał każdy z uczestników (x).

Monika Łastowska, Lidia Szczyżańska - Gimnazjum nr 1 w Trzciance

Niezwykła wystawa pluszowych zwierząt świata

Szkoła nie zawsze musi być kojarzona wyłącznie z miejscem do nauczania, a sala lekcyjna z typową klasą, z trzema rzędami ławek. Czasami warto zamienić szkołę w miejsce spotkań integrujących dzieci i młodzież, tych co odejdą już wkrótce ze szkoły z tymi, którzy niebawem do niej przyjdą, a salę lekcyjną przeobrazić w salę wystawową. Takie przeobrażenie dokonało się w Szkole Podstawowej nr 17 w Koszalinie podczas obchodów Światowego Tygodnia Zwierząt 7 października 2011 r.

Nauczycielki przyrody w osobach: Lidii Nowosad oraz Marzeny Cydejko- Końska, we współpracy z czterema uczennicami z klasy VI d: Dominiką Chmielarz, Patrycją Kaniewską, Caroliną Szcześniak i Magdaleną Wojciechowską, kończącymi w tym roku szkolnym naukę w szkole podstawowej, których wychowawczynią jest L. Nowosad, zorganizowały w gabinecie przyrody niezwykłą, unikatową i niespotykaną wystawę pluszowych zwierząt świata, wiernie odwzorowujących naturalne zwierzęta, na którą zaprosiły trzy grupy dzieci z Przedszkola Integracyjnego w Koszalinie, a także dwie grupy dzieci z Oddziałów Zerowych w SP 17.

Uczennice oprowadzały po wystawie swoich znacznie młodszych kolegów i koleżanki z przedszkola, dzieląc się z nimi swoją naprawdę bogatą wiedzą na temat zwierząt żyjących w różnych krajobrazach. Przybliżały im to, co nieznane, pozwalały dotykać eksponaty, brać je w ręce i bawić się nimi.

Wiele trudu kosztowało wszystkich przygotowanie tej 1-dniowej, wspaniałej wystawy. Pluszowe zwierzątka były umieszczone w imitacjach krajobrazów, utworzonych na bazie przeróżnych gatunków roślin doniczkowych, za podłoże służyły: bibuły i materiały. W krajobrazach wykorzystano muszle morskich mięczaków, szkielety koralowców i rozgwiazd, szkielety krabów i krewetek, zakonserwowane w pleksie muszle ślimaków, raków i żab, kamienie, a wszystko po to, żeby upodobnić krajobraz do naturalnego. Stworzono: dżunglę, pustynię lodową, sawannę, pustynię piaszczystą, ocean, jezioro. Pokazano zagrodę i zwierzęta udomowione. Aż wierzyć się nie chce, że wszystko to można było zobaczyć w jednej sali lekcyjnej. Żał natomiast, że żywot wystawy był tak krótki i nie mogły jej zwiedzić inne dzieci przedszkolne. Szkoła stwarza jednak określone warunki i musi realizować swoje stałe zadania.

Niezwykła wystawa pluszowych zwierząt świata - cd.

Przybyli goście, czyli dzieci do 6 roku życia, zaproszone na wystawę, przeżyły niezwykłą przygodę edukacyjno-zabawową. Dzieci mogły bezpiecznie dotykać i głaskać dzikie lwy, słonie, małpy, wielbłądy, koale, pandy i (...), a także wziąć bez obawy w ręce 1,5 metrowego grzechotnika, czy przytulić się do białych foczek, niedźwiedzi polarnych, pobawić się z pawianem czy kapucynką, bez żadnego uszczerbku dla dziecka i zwierzęcia. Dzieci zadawały pytania i uzyskiwały na nie odpowiedzi w sposób przystępny, bo uczniowski. Nad wszystkim czuwały dyskretnie panie przedszkolanki i organizatorka wystawy.

Bogactwo krajobrazów i ogromna liczba pluszowych zwierząt, bardzo podobnych do naturalnych, które zgromadziły nauczycielki, kupując je przez kilka lat i które udostępniły na wystawę, ubogaciły ją, nadając jej niespotykany, unikatowy charakter i pozwoliły przenieść się dzieciom w świat dzikiej, nieznanej natury, poznać ją i oswoić, a także przyswoić wiedzę na jej temat. Coś dalekiego i nieznanego stało się bliskie, miękkie i pluszowe, coś niebezpiecznego i groźnego stało się przytulanką, a jednocześnie uczyło i rozwijało nowe umiejętności.

Załączone fotografie pozwolą dostrzec charakter tego integracyjnego, edukacyjno- zabawowego przedsięwzięcia, które zrodziło się w głowie Lidii Nowosad i zostało wspólnymi, szkolnymi siłami zrealizowane we współpracy: nauczyciel –uczeń oraz uczeń- przedszkolak.

Dodać jeszcze tylko należy, że niektóre dzieci wyszły ze szkoły z wylosowanymi na pamiątkę pluszowymi miniaturowymi prezentowanymi na wystawie zwierząt, którymi podzieliła się z nimi kolekcjonerka „pluszaków”- Lidia Nowosad, czerpiąc ogromną radość z uszczęśliwionych, radosnych dziecięcych buzi, a uczennice klasy VI d zostały ocenione za swoją wiedzę, umiejętności i aktywność najwyższymi notami, czyli ocenami celującymi.

Lidia Nowosad – nauczycielka przyrody w SP 17 w Koszalinie

Nowe otwarcie Przedszkola nr 22 w Koszalinie

24.09.2011 odbyła się w naszej placówce uroczystość symbolicznego „otwarcia przedszkola” po przeprowadzonej termomodernizacji i remoncie. Nasze przedszkole było jedną z 17 placówek oświatowych, która objęta została projektem „Termomodernizacja budynków oświatowych w Gminie – Miasto Koszalin”. Projekt dofinansowano w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dodatkowym celem projektu jest poprawa warunków zdrowotnych dzieci i młodzieży, związana z zapewnieniem właściwego komfortu cieplnego i dotrzymywania normatywnych temperatur, a także poprawa warunków sanitarnych wynikająca z zapewnienia właściwej wentylacji pomieszczeń.

Przedszkole nr 22 w Koszalinie (fot. Arch. P-22)

Remont trwał cztery miesiące. Przez ten czas dzieci wraz ze swoimi paniami przebywały w pięciu koszalińskich placówkach. Ogromne zaangażowanie rodziców i wszystkich pracowników przedszkola sprawiło, że dzieci 1 września mogły rozpocząć rok szkolnych w odnowionej placówce.

Na uroczystym otwarciu przedszkola mieliśmy zaszczyt gościć Stanisława Gawłowskiego - wiceministra Ochrony Środowiska, Piotra Jedlińskiego - prezydenta miasta Koszalina, Władysława Husejkę - przewodniczącego Rady Miasta, Przemysława Krzyżanowskiego - zastępcę prezydenta miasta Koszalina, Krzysztofa Stobieckiego - dyrektora Wydziału Edukacji, Elżbietę Reinholz - dyrektorkę Wydziału Inwestycji UM, Walerię Wójcik - dyrektorkę Zespołu Obsługi Ekonomiczno-Administracyjnego Przedszkoli Miejskich wraz ze współpracownikami, wykonawców - zakład ogólnobudowlany „Prima”, dyrektorki koszalińskich przedszkoli, rodziców oraz media koszalińskie.

W części artystycznej zaprezentowali się absolwenci naszego przedszkola w tańcu „Waka waka” do muzyki Shakiry. Mogliśmy także podziwiać najstarsze dzieci z naszego przedszkola, które przygotowały na tę uroczystość wiązanek tańców ludowych.

I wreszcie nadszedł długo oczekiwany moment, w którym Stanisław Gawłowski, Piotr Jedliński, Władysław Husejko i dyrektorka przedszkola Hanna Thomas dokonali symbolicznego przecięcia wstęgi. Dyrektorka jeszcze raz podziękowała wszystkim za wielkie zaangażowanie i okazaną pomoc w remont naszego przedszkola.

I wreszcie nadszedł długo oczekiwany moment, w którym Stanisław Gawłowski, Piotr Jedliński, Władysław Husejko i dyrektorka przedszkola Hanna Thomas dokonali symbolicznego przecięcia wstęgi. Dyrektorka jeszcze raz podziękowała wszystkim za wielkie zaangażowanie i okazaną pomoc w remont naszego przedszkola.

Tytuł „Przyjaciela Przedszkola” otrzymał **Piotr Jedliński** - prezydent Miasta Koszalina. Panowie prezydenci, panie dyrektorki, wykonawca i wyróżnieni rodzice otrzymali podziękowania, dyplomy i kwiaty. Na pewno wszystkim pracownikom, dzieciom oraz rodzicom będzie bardzo miło przebywać w tak nowoczesnym przedszkolu, jakim jest teraz Przedszkole nr 22 w Koszalinie.

Przedszkole nr 22 w Koszalinie (fot. Arch. P-22)

(..) Dziękujemy dzisiaj za oblicze nowe. Za nasze przedszkole piękne, kolorowe. Władzy, projektantom, miłym wykonawcom. Wszystkim, którzy tego cudu byli sprawcą.

Dorota Perkowska - Przedszkole nr 22 w Koszalinie

Materiały metodyczne upowszechnione na internetowej stronie CEN w latach 2009 -2011

Pracownia Humanistyczna CEN

1. DĘBSKA Maria (oprac.), *Zapobieganie u uczniów negatywnych skutków emigracji zarobkowej ich rodziców* - 2009.
2. DĘBSKA M., KIELB A., *Rozwiązywanie konfliktów* - 2010.
3. DROZD Irena, *WĘLYKODNYJ KOSZYK* - 2011.
4. DROZD Irena, *Zaczarowani kazkoju - bajką* - 2011.
5. JAŚKIEWICZ Przemysław, *Scenariusze zajęć dla nauczycieli historii i WOS* - 2009.
6. JÓŹWIAK Sławomir, *10 lat wychowania prorodzinnego w polskiej szkole* - 2009.
7. KIELB Anna, DĘBSKA Maria, *Jak tworzyć PDW oraz IPET?* - 2011.
8. KIELB A., DĘBSKA M., *Kontrakt klasowy - pomoc w utrzymaniu dyscypliny w klasie* - 2010.
9. KOWALCZYK Mariola, PULKOWSKA Jadwiga, KRAKOWSKI Marian, *Lektury w nowej podstawie programowej z języka polskiego* - 2009.
10. LORENZ Alicja, *„Dwanaście kroków odczytywania obrazów”* - 2009.
11. LORENZ A., *Nauczanie religii w Polsce i wybranych krajach europejskich* - 2010.
12. MISZEWSKA Barbara, *Przygoda z filozofią* - 2010.
13. MŁUDZIK Alicja (oprac.), *AUSLANDSGESELLSCHAFT W LUBECE* - 2009.
14. MŁUDZIK Alicja, PŁOCIENNIK Maria, WALKOWIAK Anna, *Rozwijanie umiejętności językowych ucznia w gimnazjum na różnych poziomach zaawansowania* - 2010.
15. Praca zbior., *Materiały pokonferencyjne - „Wszyscy jesteśmy nauczycielami języka polskiego”* - 2009.
16. PULKOWSKA Jadwiga, KOWALCZYK Mariola, *FILM JAKO TEKST KULTURY* - 2010.
17. PULKOWSKA J., KOWALCZYK M., KRAKOWSKI Marian, *Użyteczne adresy - poradnie językowe* - 2009.
18. RINK-PRZYBYLSKA Mariola, *Formy wypowiedzi ucznia w strukturze nowej podstawy programowej języka polskiego* - 2009.
19. RINK-PRZYBYLSKA M., *Nowa podstawa programowa edukacji historycznej* - 2010.
20. RINK-PRZYBYLSKA M., *Nowa podstawa programowa z języka polskiego* - 2010.
21. RINK-PRZYBYLSKA M., *Tworzenie narracji historycznej* - 2010.
22. SKONIECZNY Tomasz, *Zasady tworzenia prezentacji multimedialnej w programie typu MS PowerPoint* - 2011.
23. SOBAŃSKA Katarzyna, MŁUDZIK Alicja, *Nauczanie języków obcych w edukacji wczesnoszkolnej* - 2010.
24. WALKOWIAK Anna, *Egzamin gimnazjalny z języka obcego* - 2010.

Pracownia Edukacji Elementarnej, Artystycznej i Wychowania Fizycznego

1. GULBIŃSKA Ewa, *Doświadczenia w przedszkolu* - 2011.
2. GULBIŃSKA E., *Matematyka w przedszkolu* - 2010.
3. GULBIŃSKA E., *Adaptacja dziecka w przedszkolu* - 2010.
4. GULBIŃSKA E., *Koszalin i jego okolice* - 2010.
5. GULBIŃSKA E., *Wychowanie dla regionu - przyroda, tradycje i przyszłość* - 2009.
6. GULBIŃSKA Ewa, KONON Anna, WASIAK Małgorzata, *Zabawy w terenie - zabawy tropiące na różne pory roku* - 2010.
7. GULBIŃSKA Ewa, SAŁACKA Barbara, MAŁEK-GALICKA Sabina, *Pożegnanie przedszkole - inscenizacja* - 2011.
8. JANOWSKA Henryka, ŻYWNO Irena, *Gry i zabawy oparte na sprawności ruchowej* - 2010.
9. KORCZYŃSKA Mirosława, *Komputer w pracy nauczyciela* - 2009.
10. KREFFT Regina, *Zagadki, rymowanki, wyliczanki w rozwoju języka dziecka* - 2010.
11. KREFFT Regina, SAŁACKA Barbara, *Matematyka dla każdego dziecka w edukacji wczesnoszkolnej i wieku przedszkolnym* - 2010.
12. KREFFT R., *O motywowaniu uczniów w edukacji wczesnoszkolnej* - 2009.
13. KREFFT R., *Konkurs czytelniczy „Spotkanie z legendą”* - 2009.
14. KULIK Małgorzata, *Zabawa w warsztacie pracy nauczyciela - II część* - 2011.
15. KULIK M., *Ćwiczenia i zabawy w nauczaniu odbić w piłce siatkowej* - 2011.
16. KULIK M., *Zabawa w warsztacie pracy nauczyciela wychowania fizycznego* - 2010.

Materiały metodyczne upowszechnione na internetowej stronie CEN w latach 2009 -2011 - cd.

17. KULIK M., *Zajęcia na siłowni* - 2010.
18. KULIK M., *Wpływ aktywności ruchowej na organizm człowieka* - 2010.
19. KULIK M., *Realizacja treści edukacji zdrowotnej w praktycznych zajęciach wychowania fizycznego* - 2010.
20. KULIK M., *Międzynarodowa Konferencja „Piłka ręczna w szkole”* - 2010.
21. KULIK M., *Edukacja zdrowotna - wymagania szczegółowe* - 2010.
22. KULIK M., *Zmiana przepisów w piłce siatkowej* - 2009.
23. KULIK M., *Zmiana przepisów w koszykówce* - 2009.
24. KULIK M., *Zmiana przepisów w piłce ręcznej* - 2009.
25. LINKIEWICZ Agnieszka, SMOLEŃSKA Joanna, *Propozycja konkursu ortograficznego* - 2009.
26. LECH Danuta, *Ocena szkolna w przedmiocie plastyka* - 2011.

27. LECH D., *Sposoby dokumentowania pracy świetlicy szkolnej* - 2011.
28. LECH D., *Uczeń zdolny w świetlicy szkolnej* - 2010.
29. LECH D., *Zaproszenie do współpracy nauczycieli świetlic* - 2010.
30. LECH D., *Zaproszenie nauczycieli plastyki do współpracy* - 2010.
31. ŁOTYSZ Iwona, *Uczeń jako badacz - III część* - 2011.
32. ŁOTYSZ I., *Kształcenie u dzieci umiejętności dodawania i odejmowania* - 2011.
33. ŁOTYSZ I., *Uczeń jako badacz - II część* - 2010.
34. ŁOTYSZ I., *Uczeń jako badacz - III część* - 2011.
35. ŁOTYSZ I., *Uczeń jako badacz. Część I* - 2010.
36. ŁOTYSZ I., *Spotkania z rodzicami przyszłych pierwszoklasistów* - 2010.

37. ŁOTYSZ I., *Oprogramowanie dydaktyczne przydatne w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej* - 2010.
38. ŁOTYSZ I., *Wykorzystanie nowoczesnych technologii na etapie edukacji wczesnoszkolnej* - 2010.
39. ŁOTYSZ I., *KidSmart - relacja z konferencji* - 2009.
40. ŁOTYSZ I., *Podróże kształcące... „europejski” scenariusz zajęć edukacyjnych* - 2009.
41. MARUSZEWSKA Justyna, KOPROWSKA Anetta, FIEBIGER Katarzyna, KALWAJTYS Aneta, *Układanie rymowanki* - 2010.
42. MOCHNACZ Anna, *Zabawy na dobry początek* - 2010.
43. MOCHNACZ A., *Formy doradztwa z muzyki* - 2009.
44. MOCHNACZ A., *Realizacja pieśni ludowej* - 2009.
45. MOCHNACZ A., *Muzyka - Sposoby realizacji treści marynistycznych na lekcjach* - 2009.
46. MOCHNACZ A., *Zabawy na dobry początek* - 2010.

47. SAŁACKA Barbara, *Poznanie świata za pomocą zmysłów. Zmysł smaku* - 2011.
48. SAŁACKA B., *Poznanie świata za pomocą zmysłów. Zmysł węchu* - 2011.
49. SAŁACKA B., *Poznanie świata za pomocą zmysłów - zmysł słuchu* - 2010.
50. SAŁACKA B., *Poznanie świata za pomocą zmysłów - percepcja wzrokowa* - 2010.
51. SAŁACKA B., *Rozwijanie zmysłów u dzieci* - 2010.
52. SAŁACKA B., *Z mama, tatą w baśniowym świecie Andersena* - 2009.
53. SAŁACKA B., *Literatura dla dzieci przedszkolnych* - 2009.
54. ŻYWNIO Irena, *Refleksje z WIOSENNYCH ZESPOŁÓW METODYCZNYCH w ramach XII Targów Edukacyjnych w Koszalinie* - 2011.
55. ŻYWNIO I., *Planowanie rocznej pracy nauczyciela w klasach łączonych* - 2011.
56. ŻYWNIO I. (oprac.), *Kartka z kalendarza* - 2010.
57. ŻYWNIO I., *Ciągłość procesu edukacji rozpoczętego w przedszkolu* - 2010.
58. ŻYWNIO I., *Samodzielna nauka domowa ucznia klas I-III* - 2009.

OPINIE O NOWYCH KSIĄŻKACH upowszechnione na internetowej stronie www.cen.edu.pl z lat 2009 – 2011

Informacja pedagogiczna - Opinie o książkach

1. Thomas R. WOLANIN, *Aby żadne dziecko nie pozostało w tyle. Edukacja w USA* - 2011.
2. Piotr POLECHOŃSKI, *Mój sen o Koszalinie* - 2011.
3. Hanna ŻMIJEWSKA, *Zjawisko mobbingu w szkole* - 2011.
4. Philip G. ZIMBARDO, *Psychologia - kluczowe koncepcje* - 2011.
5. Anna LIPCZYŃSKA, *Wszyscy jesteście wychowawcami* - 2011.
6. Anna OLESZKIEWICZ, Olga BĄK, Anna CIEŚLIK, *Sposób na wagary - poradnik* - 2011.

7. Leszek PAWELSKI (red.), *Nie ma alternatywy dla dydaktyki* - 2011.

8. Leszek PAWELSKI, Bogdan URBANEK, *Wokół edukacji samorządowej* - 2011.

9. Michael V. PANTALON, *Błyskawiczne wywieranie wpływu. Jak motywować siebie i innych do natychmiastowego działania? Metoda sześciu kroków* - 2011.

10. Leszek PAWELSKI (red.), *Z edukacją w przyszłość. Księga jubileuszowa* - 2011 (x)

Okladka książki M.

V. Pantalona, „Błyskawiczne wywieranie wpływu (...)” (fot. Arch. CEN)

11. Jerzy PILICHOWSKI, *Podróż w świat etyki* - 2010,
12. Jadwiga RADWAŃSKA, *Czas na feedback dla oświaty* - 2010,
13. Edyta BRUDNIK, Anna MOSZYŃSKA, Beata OW CZARSKA, *Ja i mój uczeń pracujemy aktywnie* - 2010.
14. Karolina GRODECKA, *Przewodnik po Otwartych Zasobach Edukacyjnych* - 2010,
15. Grażyna KATRA, Ewa SOKOŁOWSKA, *Rola i zadania psychologa we współczesnej szkole* - 2010,
16. Leszek LASKOWSKI, *Pomniki Koszalina* - 2009,
17. Leszek PAWELSKI, *Reforma w szkole - szkoła w reformie* - 2009,
18. Denis LAWRENCE, *Jak nauczyć uczniów szacunku do samych siebie?* - 2009,
19. Praca zbiorowa, *Polacy - w pułapce autostereotypów?* - 2009,
20. Praca zbiorowa, *Poradnik o bezpieczeństwie w szkole* - 2009,
21. Praca zbiorowa, *Równa szkoła - edukacja wolna* - 2009,
22. Leszek PAWELSKI (red.), *Nowoczesność w edukacji* - 2009.

1. Wszystkie opinie o nowych książkach opracowane są przez Juliana Piotra Sawińskiego

FOTOGRAFWANIE - KONKURS DLA UCZNIÓW

IX konkurs fotograficzny dla dzieci

Fotografować można wszystko: swoje miasto, ciekawe miejsca, otaczający świat, krajobrazy, życie szkolne i zdarzenia. A może szukasz ciekawych, wyjątkowych zjawisk? Zrób zdjęcia i weź udział w **IX Międzyszkolnym Konkursie Fotografii Dziecięcej - Koszalin 2011** organizowanym przez Szkołę Podstawową nr 7 w Koszalinie. Konkurs trwa do **30 listopada 2011 r.** i kierowany jest do dzieci w wieku od 6 do 13 lat. Należy tylko na adres szkoły przysłać lub przynieść nieograniczoną liczbę **samodzielnie** wykonanych prac w dowolnym formacie. Przewidziane są nagrody, wyróżnienia, wystawa pokonkursowa oraz loteria i poczęstunek. Dokładny regulamin konkursu znajduje się na stronie szkoły www.sp7.koszalin.pl

Uczniowie na wystawie prac fotograficznych VIII konkursu (fot. Arch. SP-7)

Wystawa dziecięcych prac fotograficznych VIII konkursu (fot. Arch. SP-7)

--> Wszelkie dodatkowe informacje i konsultacje można uzyskać w SP nr 7, tel. 94 348 07 04
Małgorzaty Theis (gosiath@wp.pl) i Bogusławy Kaczkan.

Małgorzata Theis i Bogusława Kaczkan